

“El nostre vot s’assembla cada vegada més al vot verd europeu”

Ales darreres eleccions, Iniciativa per Catalunya Verds - EUiA ha perdut un dels dos diputats al Congrés. Mals resultats.

—La primera explicació, encara que sembli tòpica, és l'onada de vot útil, que a Catalunya ha tingut un component afegit. A Catalunya, com al País Basc, la por que governi el PP funciona encara més que als altres territoris. Per tant, hi ha hagut una mobilització de l'electorat progressista en general per evitar que el PP governés i, en aquests moments, qui donava imatge de poder frenar el PP eren els socialistes. Això ha afectat tothom, més o menys.

Nosaltres hem perdut un 0,9%. Això és aproximadament el 20% del vot que teníem. No és un desastre però és un mal resultat. Hauria quedat compensat si, per 500 o 600 vots, hauríem mantingut el segon diputat, però això no ha estat possible. Baixar de dos diputats a un és un mal resultat.

—**En què us heu equivocat?**

—A la demarcació de Barcelona s'han produït dos fenòmens alhora que ens han de fer reflexionar. Un és que hem perdut vot a l'àrea metropolitana, al cinturó industrial; ens hem mantingut bastant a Barcelona ciutat i hem pujat a la Catalunya no metropolitana. Per exemple hi ha pujades significatives a Vic, a Berga, a Manresa o a Vilafranca del Penedès. Però cal anar més enllà: si analitzem dins de l'àrea metropolitana, també hi ha barris o zones on pugem (Sant Cugat o el centre de Barcelona, per exemple) i, en canvi, en barris de tradició més obrera, amb més presència castellano-parlant, baixem.

—**No heu convençut els obrers?**

—En els sectors treballadors castellano-parlants, la crida del vot útil del PSC i el PSOE ha funcionat, i ens ha fet mal. Cal dir que, en molts casos, són sectors

El vice-president d'Iniciativa per Catalunya-Verds, Jaume Bosch, analitza els resultats del seu partit, els del Bloc-Iniciativa del Poble Valencià i els d'IU i els situa en el context europeu.

socials que no tenen com a mitjà d'informació principal Catalunya Ràdio o TV3 sinó Tele-5 o Antena 3 i en aquests mitjans hem estat molt absents. Aquí és on, històricament, ens ajudava Esquerra Unida i ara no ens ha servit perquè IU no ha representat una tercera opció a l'estat. En canvi, malgrat tot, hem pujat en zones on teníem més dificultats i això vol dir que tenim capacitat de créixer en determinats sectors socials, com ara professionals, joves, amb un component catalanista important. Hem de buscar estratègies per créixer en aquests sectors però no a costa de perdre en els altres.

—**Mireu la part positiva.**

—Hem baixat de 230.000 i escaig a 190.000 i no és un bon resultat. Hem d'analitzar en quins espais s'ha perdut vot i treure'n conclusions. No és tant una qüestió geogràfica com sociològica, de sectors socials. Semblaria que tenim un vot més consolidat, més ideològic, en sectors professionals i joves, i un vot més volàtil en sectors més treballadors. En la mesura que som l'esquerra verda i nacional, hem de saber compaginar totes tres

coses. També és cert que el nostre vot s'assembla cada vegada més al vot verd europeu, quant a components socials.

—**En el sentit que el votant és jove i de professions liberals?**

—Sí. És molt significatiu que a Rubí, que és una ciutat obrera, baixem, i que a Sant Cugat, on viu molta població de professionals, pugem. És l'exemple més clar. Perquè no hi ha hagut una onada que baixem a tot arreu. I, en aquests casos de Sant Cugat i Rubí, no hi ha un component de política municipal que hi hagi pogut afectar.

—**Una altra vegada, el verd salva el roig. El component ecologista torna a compensar la pèrdua de vots que us vénen del component comunista?**

—Sí. Si mirem els partits verds europeus, tenen un vot d'una banda molt inestable, que depèn molt de circumstàncies, però no tenen el component comunista, sinó vot d'estudiants, joves i professionals. Nosaltres, que venim d'una tradició com la del PSUC, que ha tingut històricament una presència molt important al cinturó industrial, no volem renunciar a aquest valor.

—**Si, com heu dit, el problema que teniu en aquestes ciutats i barris dels obrers és el filtre dels mitjans de comunicació espanyols, per tal d'augmentar els vots caldrà que millori la situació d'Esquerra Unida.**

—Durant una època ha funcionat. Nosaltres som un partit nacional català que tenim un missatge, però alhora, d'acord amb l'aliança que tenim amb Esquerra Unida, gent diversa es podia sentir identificada amb el nostre projecte. Crec que aquí s'ha ajuntat que el joc de bipolarització que s'ha fet ha estat tan bèstia que ha afectat molt IU, però a més hi ha un altre factor: allò que a nosaltres ens ajuda a salvar el cop, Esquerra Unida no ho té. Nosaltres hem renovat el missatge amb un component ecologista i un de catalanista, que Joan Herrera ha sabut comunicar molt bé. IU es presentava amb l'única carta de dir: “Sóc més d'esquerres que el PSOE.” Aquest element sol s'ha demostrat que, davant una onada de vot socialista per a frenar el PP, és molt menys sòlid que el nostre. El gran problema d'Esquerra Unida, que no sé si sabran resoldre, seria que ara tornessin a les essències comunistes, quan és un camí esgotat.

Nosaltres creiem que ara haurien de fer passos en la nostra línia.

—**Apartar-se'n?**

—Una cosa significativa: a Itàlia una bona part de l'antic Partit Comunista Italià (PCI), els Demòcrates d'Esquerra (DS), ja està integrat en el Partit Demòcrata i ja no diu que són d'esquerreres, però els altres components de l'antic PCI, Refundació Comunista —que era un cert model per als comunistes del PCE— s'ha ajuntat amb els Verds i ara es presenten amb el nom d'Esquerra Arc de Sant Martí. A Itàlia, doncs, els sectors comunistes més tradicionals han vist que l'essència comunista o postcomunista no funciona i intenten un experiment —que, com tots els experiments, s'ha d'analitzar— però que pot trobar un espai. Alguns sectors d'Esquerra Unida haurien de reflexionar quan un dels seus referents, la Refundació Comunista, s'uneix als Verds i es presenta amb una marca que no diu res de comunisme.

—**El coordinador general d'Esquerra Unida, Gaspar Llamazares, ha dimisit, però això no és garantia que IU trobe l'arc de Sant Martí.**

—A Llamazares, si alguna cosa se li pot retreure, és no haver tingut valentia per fer front al gran problema d'Esquerra Unida, que és un PCE a dins que li impedeix de fer els canvis. Llamazares sempre ha pres decisions massa condicionat per això. L'última —i crec que va ser un error simbòlic— va ser sobre València. Ell, que havia guanyat les primàries i que tenia la legitimitat per defensar el seu projecte, i aquest projecte al País Valencià era Esquerra Unida amb Isaura Navarro de cap de llista i en acord amb el Bloc, se l'empassa per por que es pugui veure desgastada la seva imatge abans de les eleccions. Si alguna cosa es demostra és que en política s'han de prendre decisions. Amb aquests sectors més tradicionals d'Esquerra Unida s'hi pot comptar sempre que no siguin hegemònics.

—**Què voleu dir?**

—L'exemple és Catalunya. Nosaltres tenim un acord amb Esquerra Unida i Alternativa, que ens funciona i evita la dispersió de vot. Però el missatge, el contingut polític, és el que marca Iniciativa perquè és la força hegemònica. No es tracta de menysprear aquests sectors però no poden ser hegemònics perquè mantenen un projecte antic, desfasat,

“Per model centralista d'esquerreres ja hi ha el PSOE. IU ha de ser un conglomerat de diverses formacions polítiques, amb capacitat de decidir nacionalment, que s'ajunten perquè volen”

que no atreu ningú. Ara s'ha trobat amb un resultat molt dolent i ha de plegar. IU té un problema: quin missatge ha de donar? L'antic del PCE, que de forma ambigua es torna a imposar? O fan un pas endavant, encara que pugui ser conflictiu? Ara no hi tenen res a perdre, pràcticament. I hi ha una altre factor que Esquerra Unida no ha entès. Per esquerra unitària d'àmbit estatal, ja hi ha el PSOE. Un tercer espai, o un espai situat a l'esquerra del PSOE, ha de ser consegüentment respectuós amb la diversitat plurinacional de l'estat. Pensar que IU ha de fer com el PSOE, que té un partit únic arreu, és condemnat al fracàs. IU necessitaria dos grans canvis: deixar el caràcter postcomunista per anar cap a un espai d'esquerra verda i, segon, que no pot ser l'equivalent, en petit, del PSOE a escala territorial. No pot ser. Ha de tenir molt present les esquerreres diverses que hi ha arreu de l'estat: Aralar, la Junta Aragonesista, el PSM a Mallorca, el Bloc al País Valencià... Per model centralista d'esquerreres ja hi ha el PSOE.

Ha de ser diferent en el missatge, ha de representar l'espai verd i no pot ser PSOE 2 en petit, sinó un conglomerat de diverses formacions polítiques molt diferents, amb capacitat de decidir nacionalment, que s'ajunten perquè volen. Mai no sabrem què hauria passat al País Basc si haguessin anat junts Ezker Batua i Aralar. Tot i que els resultats han estat molt dolents, mai no sabrem què hauria

passat al País Valencià si en compte de presentar-se en clau de crisi, que ha afavorit encara més el vot útil, s'haguessin presentat junts Esquerra Unida i el Bloc. Potser els hauria anat malament també, però haurien representat una aposta de futur molt clara.

—**També és cert que, després de les autonòmiques, només entrar a les Corts Valencianes es van tirar els plats pel cap.**

—Sí, però el País Valencià és l'exemple d'això que dic. Què ha de prevaler? Un missatge postcomunista amb una clara vinculació central o el respecte de les decisions preses al País Valencià? Curiosament, Llamazares beneeix el pacte amb el Bloc i la candidatura d'Isaura Navarro i després passa allò que passa: que no respecta allò que va dir.

Es evident que els resultats d'Iniciativa del Poble Valencià-Bloc han estat dolents però, amb el poc temps que van tenir, havia de prendre com a referència els últims resultats del Bloc. I Esquerra Unida ha de comparar amb els seus vots. En aquest sentit, Bloc-Iniciativa han perdut vots, com tots els partits més petits, però més n'ha perduts Esquerra Unida.

El projecte de Bloc-Iniciativa-Verds és un projecte a tres anys vista. Però estic convençut que, si es fan bé les coses, d'aquí a tres anys i mig poden tenir representació a les Corts.

Alex Milian